

מינוי יושבת-ראש ועדת השמות הממשלתית

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס :

- א. למנות את חברת ועדת השמות הממשלתית פרופ' יהודית הנשקה ליושבת-ראש הוועדה.
- ב. להביע הערכה ותודה לפרופ' משה שרון על שירותו המסור בתפקיד יושב-ראש הוועדה ועל תרומתו רבת החשיבות בקביעת השמות הרשמיים של היישובים, העצמים הגיאוגרפיים והאתרים ההיסטוריים ולקבוע כי פרופ' שרון יישא מעתה תואר של יושב-ראש כבוד של ועדת השמות הממשלתית.

דברי הסבר

רקע כללי

ועדת השמות הממשלתית (להלן - **ועדת השמות**) היא ועדה ציבורית, הפועלת במשרד ראש הממשלה, בהתאם להחלטת ממשלה מס' 258 מיום 8.3.1951, אשר מופקדת על קביעת שמותיהם של יישובים, אתרים היסטוריים ופרטי גיאוגרפיה ונקודות נוספות במפת ישראל.

בהחלטת ממשלה מס' 1461 מיום 16.10.1988 מינתה הממשלה חברים לוועדת השמות, וקבעה כי כל שינוי בהרכב חבריה יובא לאישור הממשלה או לאישור ועדת השרים לענייני פנים, שירותים ואיכות הסביבה.

בהחלטת ממשלה מס' 4587 מיום 7.5.2012 מונה פרופ' משה שרון לתפקיד יושב-ראש ועדת השמות לתקופה של חמש שנים. מינויו הוארך לשתי קדנציות נוספות בהחלטת ממשלה מס' 2342 מיום 27.1.2017 ובהחלטת ממשלה מס' 1018 מיום 23.1.2022.

עתה, בעקבות התפטרותו של פרופ' שרון, מוצע למנות ליושבת-ראש את פרופ' יהודית הנשקה, שמונתה כחברת ועדה בהחלטת ממשלה מס' 1018 מיום 23.1.2022. יובהר כי כהונתה זו של פרופ' הנשקה כיו"ר הוועדה תהיה עד ליום 23.1.2027, קרי עד תום תקופת המינוי שלה כחברת וועדה.

פרופ' יהודית הנשקה היא פרופסורית מן המניין במחלקה ללשון העברית וללשונות שמיות באוניברסיטת בר-אילן; חברה באקדמיה ללשון העברית וחברת המועצה האקדמית העליונה של מכללת 'חמדת הדרום'. כמו כן מנהלת כיום ארבע תוכניות מחקר נרחבות ובהן: מיזם 'לשון הבית' לתיעוד ולשימור לשונות היהודים ותרבויותיהם בחסות האקדמיה ללשון העברית, וכן תוכניות מחקר על אודות העברית בת זמננו בתמיכת הקרן הלאומית למדע.

בנוסף, פרופ' הנשקה משמשת עורכת כתב העת 'כרמלים' לחקר הלשון העברית ולשונות סמוכות וחברת מערכת של כתבי עת אקדמיים. כמו כן משמשת כחברת המועצה האקדמית של בית הספר ללשונות יהודיות באוניברסיטת אוקספורד. תחומי מחקרה הם: לשון חכמים, לשונות היהודים, ערבית יהודית ועברית בת זמננו.

עוד מוצע להביע הערכה ותודה לפרופ' משה שרון, יושב הראש היוצא, על שירותו המסור בתפקיד יושב-ראש הוועדה ועל תרומתו רבת החשיבות בקביעת השמות הרשמיים של היישובים, העצמים הגיאוגרפיים והאתרים ההיסטוריים, ולקבוע כי פרופ' משה שרון, יישא מעתה תואר של יושב-ראש כבוד של ועדת השמות הממשלתית.

קורות החיים של פרופ' הנשקה מצ"ב להצעת ההחלטה.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

לא רלוונטי.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת מס' 1461 מיום 16.10.1988

החלטת מס' 4587 מיום 07.05.2012

החלטת מס' 2342 מיום 27.01.2017

החלטת מס' 1018 מיום 23.01.2022

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת משפטית של המשנה ליועצת המשפטית למשרד ראש הממשלה.

סיווגים*

סיווג ראשי: 04 מינויים ;

סיווג משני: מינויים ;

תחום פעולה עיקרי: 06 המגזר הציבורי.

מגיש: ראש הממשלה

כ"ב באלול התשפ"ה
15 בספטמבר 2025

היועצת המשפטית

ירושלים, י"ח באלול התשפ"ה

11 בספטמבר 2025

סימוכין: 9945472702

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה:

1. מינוי יושבת-ראש לוועדת השמות הממשלתית
2. הענקת תואר יושב-ראש כבוד ליושב ראש ועדת השמות הממשלתית היוצא

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

ועדת השמות הממשלתית (להלן - **ועדת השמות**) היא ועדה ציבורית הפועלת במשרד ראש הממשלה בהתאם להחלטת ממשלה מס' 258 מיום 8.3.1951.

ועדת השמות מופקדת על קביעת שמותיהם של יישובים, אתרים היסטוריים, פרטי גיאוגרפיה ונקודות נוספות במפת ישראל. ועדת השמות מורכבת מאנשי מדע, היסטוריונים, גאוגרפים, ארכיאולוגים, חוקרי מקרא ולשון וכן ממספר נציגי משרדים וגופים רלוונטיים.

בהחלטת ממשלה מס' 1461 מיום 16.10.1988 מינתה הממשלה חברים לוועדת השמות, וקבעה כי כל שינוי בהרכב חבריה יובא לאישור הממשלה או לאישור ועדת השרים לענייני פנים, שירותים ואיכות הסביבה.

בהחלטת ממשלה מס' 4587 מיום 7.5.2012 מונה פרופ' משה שרון לתפקיד יושב-ראש ועדת השמות לתקופה של חמש שנים. מינויו הוארך לשתי קדנציות נוספות בהחלטת ממשלה מס' 2342 מיום 27.1.2017 ובהחלטת ממשלה מס' 1018 מיום 23.1.2022.

עתה, בעקבות התפטרותו של פרופ' משה שרון, מוצע למנות ליושבת-ראש, את פרופ' יהודית הנשקה, שמונתה כחברת ועדה בהחלטת ממשלה מס' 1018 מיום 23.1.2022. יובהר כי כהונתה זו של פרופ' הנשקה כיו"ר הוועדה תהיה עד ליום 23.1.2027, קרי עד תום תקופת המינוי שלה כחברת וועדה.

פרופ' יהודית הנשקה היא פרופסורית מן המניין במחלקה ללשון העברית וללשונות שמיות באוניברסיטת בר-אילן; חברה באקדמיה ללשון העברית וחברת המועצה האקדמית העליונה של מכללת 'חמדת הדרום'. כמו כן מנהלת כיום ארבע תוכניות מחקר נרחבות, ובהן: מיזם 'לשון הבית' לתייעוד ולשימור לשונות היהודים ותרבויותיהם בחסות האקדמיה ללשון העברית, וכן תוכניות מחקר על אודות העברית בת זמננו בתמיכת הקרן הלאומית למדע. בנוסף, פרופ' יהודית הנשקה משמשת עורכת כתב העת 'כרמלים' לחקר הלשון העברית ולשונות סמוכות וחברת מערכת של כתבי עת אקדמיים. כמו כן משמשת כחברת המועצה האקדמית של בית הספר ללשונות יהודיות באוניברסיטת אוקספורד. תחומי מחקרה הם: לשון חכמים, לשונות היהודים, ערבית יהודית ועברית בת זמננו.

הואיל ומדובר במינוי חברת ועדה קיימת כיושבת ראש הוועדה, ולא במינוי חדש, אין צורך להידרש בשנית לתנאי כשירותה אשר נבחנו במסגרת החלטת הממשלה שבה מונתה לשמש חברה בוועדה.

היועצת המשפטית

בהתבסס על השאלון שמילאה פרופ' הנשקה, נבחן קיומו של חשש לניגוד עניינים בין תפקידה כיושב ראש הוועדה לבין יתר תפקידיה, ונמצא כי אין במינויה חשש לניגוד עניינים.

עוד מוצע להביע הערכה ותודה לפרופ' משה שרון, יושב הראש היוצא, על שירותו המסור בתפקיד יושב ראש הוועדה ועל תרומתו רבת החשיבות בקביעת השמות הרשמיים של היישובים, העצמים הגיאוגרפיים והאתרים ההיסטוריים, ולקבוע כי יישא מעתה תואר של יושב ראש כבוד של ועדת השמות הממשלתית. בהקשר זה יצוין כי בהחלטות ממשלה קודמות (החלטות ממשלה מס' 745 מיום 27.11.2006 והחלטות ממשלה מס' 4587 מיום 7.5.2012) מונו יושבי הראש הפורשים של ועדת השמות כיושבי ראש של כבוד.

הואיל ומדובר במינוי חברת ועדה קיימת כיושבת ראש הוועדה, ולא במינוי חדש, הרי שאין צורך להידרש לשאלת קיום חובת הייצוג ההולם ביחס למינוי.

קשיים משפטיים, ככל שינם, ודרכי פתרונם:

הצעת ההחלטה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:
לא רלוונטי.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את הצעת ההחלטה:
אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

אורלי פישמן אורן, עו"ד
המשנה ליועצת המשפטית

יהודית הנשקה קורות חיים מקוצרים

נולדתי וגדלתי במושב בית הגדי שבמועצה האזורית שדות נגב. את לימודי היסודי והתיכון עשיתי בבתי ספר באזור.

בשנת תשס"א (2001) סיימתי בהצטיינות יתרה עבודת דוקטור באוניברסיטה העברית, בהנחיית פרופ' משה בר-אשר.

בשנים תשע"א-תשפ"א (2011-2021) הייתי חברת סגל בחוג ללשון העברית באוניברסיטת חיפה, ובשנים תש"ף-תשפ"א (2020-2021) עמדתי בראש אותו חוג. משנת תשפ"א (2021) הריני פרופ' מן המניין. בשנת תשע"ג (2013) נבחרתי לחברה באקדמיה ללשון העברית, ומאז אני מכהנת בה בתפקידים שונים: חברת מנהלה, חברה בוועדות מקצועיות ועוד.

משנת תשע"ח (2018) הריני חברה במועצה האקדמית העליונה של מכללת 'חמדת הדרום'. בשנת תשפ"ב (2022) החילתי ללמד במחלקה ללשון עברית ולשונות שמיות באוניברסיטת בר אילן. משנת תשע"ד (2014) הנני עורכת כתב עת **ברמלים** - לחקר הלשון העברית ולשונות סמוכות. משנת תש"ף (2020) אני חברה בוועדת השמות הממשלתית. הרציתי בכנסים רבים בארץ ובחו"ל, ופרסמתי ספרים ומאמרים רבים (רשימת פרסומים מצורפת).

בשנים האחרונות מנהלת אני ארבע תוכניות מחקר נרחבות:

1. 'לשון הבית – תיעוד ושימור לשונות היהודים ותרבויותיהם' (2016 -): <http://www.lashon.org/1>

בחסות האקדמיה ללשון העברית; בתמיכת גורמים שונים, ראו פירוטם:

<http://www.lashon.org/1/node/63>

2. 'מילונה של "העברית האחרת" בישראל: סוגיות נבחרות (2023-2025)'; בתמיכת הקרן הלאומית למדע

(524/23)

3. 'סוגיות נבחרות בתורת ההגה של העברית המזרחית בישראל – בחינה דיאכרונית וסינכרונית' (2019-2023)

-; בתמיכת הקרן הלאומית למדע (287/19)

4. 'העברית האחרת בישראל (2014-2017)' – תיאור העברית המזרחית שבפריפריה הישראלית; בתמיכת

הקרן הלאומית למדע (149/14)